

Tisková zpráva, 26. ledna 2015

Studie: Liberalizace trhu se zemním plynem sníží ve střední Evropě jeho ceny

Dokončit liberalizaci trhu se zemním plynem a omezit vliv národních energetických společností tak zní část doporučení vládám zemí Visegrádské čtyřky plynoucí ze studie o možnostech alternativních dodávek zemního plynu. Na projektu Mezinárodního Visegrádského fondu se podílel Mezinárodní politologický ústav Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity (MU).

Země střední Evropy, mezi něž patří Česká republika, Slovensko, Polsko a Maďarsko, by měly do roku 2020 výrazněji integrovat své trhy, tedy snížit překážky vzájemného obchodu, což může mít výrazný dopad do cen zemního plynu i pro koncové zákazníky. „Koncové ceny jsou z 80 procent tvořeny cenou velkoobchodní, do níž se výrazně promítá cena dovozní. Mezi zeměmi střední Evropy byly ještě před dvěma roky rozdíly v těchto cenách výrazné, lišily se i o více než 100 dolarů za tisíc metrů krychlových,“ uvedl jeden z řešitelů projektu Jan Osička.

Rozdíl je dán monopolní rentou, kterou si největší dodavatel, ruský Gazprom, vyjednává pro každou zemi zvlášť. „Pokud se na trhu se zemním plynem zvýší konkurence, nebude tato renta udržitelná a cenová hladina poklesne. Růst konkurence mohou zajistit právě alternativní dodávky této komodity, mezi něž patří zvýšení odběru plynu z Norska, zdroje z okolí Turecka, zkapalněný zemní plyn dovážený přes terminály v Polsku a Chorvatsku nebo břidlicový plyn těžený v Polsku,“ doplnil Osička.

Alternativní dodávky kromě předpokládaného tlaku na velkoobchodní ceny vykazují většinou také vyšší stabilitu dodávek. „Vyšší konkurence totiž znesnadňuje využívání dodávek zemního plynu pro politické účely. Čím méně je země závislá na dodávkách z Ruska, tím méně výpadkům čelí a tím méně ji také případné nedodání plynu poškodí,“ dodal Osička.

Podrobnější informace k celé problematice zásobování zemí Visegrádské čtyřky představí odborníci z Mezinárodního politologického institutu MU, slovenského Research center of Slovak Foreign Policy Association, polského Center for Eastern Studies a maďarského Hungarian Institute of Interantional Affairs na prezentaci závěrečné studie. Ta se bude konat 29. ledna od 10.00 na Fakultě sociálních studií MU, v místnosti P22. Prezentace v angličtině se mohou účastnit všichni zájemci.

Kontakt: Tereza Fojtová, tel: 549 49 49 49, mobil: 724517335, E-mail: fojtova@muni.cz

Mezinárodní politologický ústav působí v rámci Masarykovy univerzity od roku 1990 a navazuje na dlouholetou tradici politologického výzkumu na MU. Aktivita ústavu se soustředí především na Českou republiku a Evropu. Odborníci se zabývají otázkami demokracie a demokratizace, evropskou politikou, mezinárodní bezpečností a studiem voleb. Ústav spolupracuje s řadou zahraničních partnerů mimo jiné z Německa, Polska, Slovenska, Velké Británie či Nizozemska.

